

1

Metinde “hudûs” düşüncesi en kısa hâliyle hangi esasa dayanır?

11sinif 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili

Cevap 1

Değişen ve sonradan ortaya çıkan şeylerin kendi kendine var olamayacağı, onları var eden bir yaratıcı bulunması esasına dayanır.

2

Kâinatın sonradan meydana geldiğine metinde hangi gözleme dayanılarak dikkat çekilir?

11sinif 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili

Cevap 2

Zaman içinde varlık âleminde sürekli yenilenme görülmesine; her dönemde bir düzenin gidip yerine yenisinin gelmesine davanılır.

3

Mevsimlerin değişimi, bu konuda nasıl bir delil olarak kullanılır?

Cevap 3

Her baharda adeta yeni bir âlem kurulup sonra kaldırıldığı gösterilerek yaratmanın tekrar tekrar gerçekleştiği anlatılır.

4

Günlük ve mevsimlik değişimlerin gösterdiği temel hakikat nedir?

Cevap 4

Bunlar, her zaman yeni varlıklar ortaya koyan sonsuz kudret sahibi bir yaratıcının bulunduğunu gösterir.

5

Metinde dünyanın “misafirhane”
gibi gösterilmesi neyi anlatır?

11sınıf 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili

Cevap 5

Yeryüzünün gelip geçen canlılara ve varlıklara geçici bir konak yeri olarak hazırlandığını anlatır.

6

Baharda ortaya çıkan canlılık
neden “kudret mucizesi” sayılır?

11sinif 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili

Cevap 6

Çünkü sayılamayacak kadar çok varlık, düzenli ve hikmetli biçimde yeniden ortaya çıkar.

7

Metinde kelâm âlimlerinin
“hudûs” için kurduđu akıl yürütme
hangi aşamalardan oluşur?

Cevap 7

Önce âlemin deđiřtiđi kabul edilir;
değişen şeyin sonradan olduğu
söylenir; sonradan olanın da bir
meydana getiricisi bulunduđu
sonucuna varılır.

8

Bu akıl yürütmeye metinde verilen onay nasıl ifade edilir?

11sinif 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili

Cevap 8

Bu görüşün doğru olduğu kabul edilir ve ardından tabiatta görülen yenilenmelerle desteklenir.

9

Her yıl ve her mevsimde yeni bir
âlem gelmesi düşüncesi neyi
ispatlamak için kullanılır?

11sinif 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili

Cevap 9

Kâinatın sabit ve ezelî olmayıp yenilenen, sonradan yaratılan bir düzen olduğunu göstermek için kullanılır.

10

“Hiçten yaratma” vurgusu, metnin ana fikrine nasıl hizmet eder?

Cevap 10

Varlıkların sadece biçim
değiştirmediğini, doğrudan
yaratıldığını belirterek yaratıcı
kudreti öne çıkarır.

11

Varlıkların birbiri ardınca zaman
içine dizilmesi ifadesi ne anlatır?

11sinif 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili

Cevap 11

Olayların başıboş değil, ardışık ve planlı bir şekilde meydana getirildiğini anlatır.

12

Metne göre kâinattaki varlıklar yalnız kendi başlarına mı delildir, yoksa ilişkileriyle de mi?

Cevap 12

Hem kendi başlarına hem de diğer varlıklarla olan ilişkileriyle delildir.

13

Hudûs delilinde deęişme ile
sonradan olma arasında nasıl bir
baę kurulur?

11sinif 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili

Cevap 13

Değişen şeyin sabit ve ezelî değil,
sonradan meydana gelmiş olduğu
kabul edilir.

14

Metinde kâinatın değıştiği sadece
uzun zaman dilimleriyle mi
anlatılır?

Cevap 14

Hayır, asır, yıl, mevsim ve gün gibi farklı zaman dilimleriyle anlatılır.

15

Bu kadar sık yenilenme üzerinde
durulmasının sebebi nedir?

11sinif 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili

Cevap 15

Yaratmanın uzak bir geçmişte kalmış tek seferlik bir iş değil, sürekli devam eden bir fiil olduğunu göstermek içindir.

16

“Ehl-i şuur” ifadesiyle kimlere
işaret edilir?

11sinif 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili

Cevap 16

Düşünebilen, fark edebilen ve ibret alabilecek şuurlu varlıklara işaret edilir.

17

Dünya ve yeryüzünün misafirhane sayılması, varlık anlayışına hangi yönü kazandırır?

11sinif 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili

Cevap 17

Hayatın ve dünyadaki kalışın geçici olduğunu, gelenlerin sonra ayrıldığını hatırlatır.

18

Metne göre sürekli küçük âlemler
yaratan zatın büyük âlemi de
yaratmış olması neden zorunlu
görülür?

11sinif 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili

Cevap 18

Çünkü âlem içinde tekrar tekrar benzer çapta yaratmalar yapanın, bütün bu düzenin asıl sahibi olması aklen gereklidir.

19

“Âlem hâdistir” hükmü metinde
hangi gözlenebilir olgu ile
desteklenir?

11sinif 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili

Cevap 19

Sürekli değişen, yenilenen ve biri giderken diğerinin geldiği varlık düzeni ile desteklenir.

20

Metinde bir yılın veya mevsimin
adeta bir âlem gibi görülmesi neyi
anlatır?

11sinif 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili

Cevap 20

Bu dönemlerde ortaya çıkan büyük çaplı değişim ve yenilenmenin küçük bir kâinat kadar kapsamlı olduğunu anlatır.

21

Bu yenilenmelerin insanlara gösterilip sonra kaldırılması hangi düşünceyi kuvvetlendirir?

11sinif 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili

Cevap 21

Görünen düzenlerin kalıcı değil,
yaratılıp kaldırılan tablolar olduğu
düşüncesini kuvvetlendirir.

22

Her baharda yaşanan değişim,
Allah'ın hangi yönünü özellikle
gösterir?

11sinif 33-soz-p49-30-pencere-hudus-delili

Cevap 22

Kudretinin yenileyici ve tekrar tekrar yaratıcı yönünü özellikle gösterir.

23

Metinde büyük âlemi yaratanla,
onun içindeki yenilenmeleri yapan
arasında nasıl bir ilişki kurulur?

Cevap 23

İçindeki sürekli yaratmaları yapanın, bütün âlemin de yaratıcısı olduğu söylenir.

24

“Bir tek şey binler lisanla şehadet eder” sözü nasıl anlaşılmalıdır?

Cevap 24

Bir varlık, birçok özelliği ve bağlantısı üzerinden yaratıcıyı farklı yönlerden gösterir diye anlaşılmalıdır.